

1919

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Пословање привредних друштава и предузетника у Војводини

Нови Сад, август 2017. године

Садржај

Структура привреде у Републици Србији са освртом на Војводину.....	1
Привредна друштва.....	2
Број привредних друштава и број запослених.....	2
Резултати пословања привредних друштава по регионима Републике Србије.....	6
Резултати пословања привредних друштава по областима региона Војводине	8
Пословна имовина и извори финансирања привредних друштава у Војводини.....	12
Предузетници.....	15
Број предузетника и број запослених	16
Резултати пословања предузетника по регионима Републике Србије.....	19
Резултати пословања предузетника по областима региона Војводине	21
Пословна имовина и извори финансирања предузетника у Војводини	24
Јавна предузећа.....	27
Списак табела	30

Економски релативно стабилну 2016. годину у Републици Србији обележило је даље убрзавање привредног раста и јачање домаће привреде, које је превасходно почивало на динамичнијим инвестицијама и извозу, уз увећање кредитне активности, ценовну и валутну стабилност и благе позитивне помаке на тржишту рада.

Оживљавање српске економије, започето претходне године, огледа се пре свега у оствареном годишњем расту бруто домаћег производа од 2,7%, као и годишњем расту индустријске производње од 4,7%. Убрзан темпо привредне активности подржан је и увећањем спољнотрговинске размене, уз динамичан раст извоза од 11,5%, док је увоз растао нешто спорије од 6,1%, и последично смањење спољнотрговинског дефицита. Допринос укупним макроекономским приликама дала је и ниска стопа инфлације од 1,6% у децембру 2016. године, као и позитивни трендови на тржишту рада, који указују на раст броја запослених, док је стопа незапослености наставила да бележи тенденцију пада.

На нивоу Војводине, побољшано стање привредног амбијента огледа се у годишњем расту индустријске производње од 5,4%, подстакнуто пре свега растом прехрамбене индустрије. Такође, забележен је раст спољнотрговинске размене, уз знатно динамичнији раст ивоза од 11,3%, док је увоз забележио годишње смањење од 2%, уз последично смањење спољнотрговинског дефицита. Позитивни трендови су забележени и у погледу просечне зараде која је остварила номинални раст од 3,7% и реални раст од 2,2%, као и у погледу кретања на тржишту рада Војводине, где је забележено смањања броја незапослених лица.

Побољшане економске прилике у земљи одразиле су се и на пословање правних лица и прадужетника, како на нивоу Републике Србије, тако и на нивоу Војводине, што показују резултати њиховог пословања на крају 2016. године, као и позитивни трендови стопе запослености.

Структура привреде у Републици Србији са освртом на Војвoдину

Према званичним подацима Регистра привредних субјеката Агенције за привредне регистре, у 2016. години у Републици Србији активно је пословало 133.162 привредних друштава, 259.169 предузетника и 554 јавних предузећа. Од тога, на територији Војводине активно је пословало 32.583 или 24,5% привредних друштава, 64.220 или 24,8% предузетника и 181 или 32,7% јавних предузећа.

Табела 1. Преглед броја привредних друштава, предузетника и јавних предузећа у Републици Србији и Војводини, 2013-2016.¹

		Привредна друштва		Предузетници		Јавна предузећа	
		Република Србија	Војводина	Република Србија	Војводина	Република Србија	Војводина
01. Активних	2013	110.567	27.710	210.562	54.219	-	-
	2014	115.271	28.828	212.745	54.443	464	152
	2015	120.156	29.891	213.782	53.845	481	159
	2016	124.967	30.779	225.513	56.223	554	181
02. Новооснованих	2013	8.574	2.119	31.011	8.000	-	-
	2014	8.031	1.915	29.147	7.256	-	-
	2015	7.998	1.867	33.514	7.863	-	-
	2016	8.195	1.804	33.656	7.997	-	-

¹Извор: Агенција за привредне регистре (АПР), *Мана Регистар*, *Регистар привредних субјеката*

03. Брисаних / угашених	2013	2.562	610	36.128	9.586	-	-
	2014	2.610	667	27.220	7.085	-	-
	2015	2.393	588	32.715	8.506	-	-
	2016	2.458	659	22.172	5.542	-	-

Раст броја привредних друштава, предузетника и јавних предузећа забележен је у посматраном периоду и на нивоу Републике Србије и на нивоу Војводине. Такође, забележен је позитиван однос између новооснованих и брисаних, односно угашених привредних друштава и предузетника, у смислу да је регистрован већи број новооснованих у односу на број брисаних или угашених привредних друштава и предузетника на годишњем нивоу. Такав однос забележен је у свакој години посматраног периода, како на нивоу Републике Србије, тако и на нивоу Војводине.

Привредна друштва

Број привредних друштава и број запослених

Од укупног броја привредних друштава, која су током 2016. године обављала привредну активност у Републици Србији, њих 97.543 доставило је потпуне податке за статистичке потребе Агенцији за привредне регистре, те они представљају полазну основу анализе привредних дешавања у земљи у протеклом периоду.

Табела 2. Преглед броја привредних друштава и броја запослених према регионима Републике Србије, 2013-2016.²

	Година	Република Србија УКУПНО	Београдски регион	Регион Војводине	Рег. Шумадије и Зап. Србије	Рег. Јужне и Источне Србије	Регион Косово и Метохија
Број привредних друштава	2013	95.907	41.772	24.805	17.640	11.037	653
	2014	92.595	40.705	24.121	16.738	10.484	547
	2015	94.656	42.020	24.180	17.214	10.705	537
	2016	97.543	43.218	24.730	17.896	11.175	524
Број запослених	2013	994.900	418.110	236.775	198.571	131.853	9.591
	2014	971.171	413.903	234.062	188.132	126.380	8.694
	2015	990.900	431.824	240.682	185.488	124.289	8.617
	2016	1,036.057	456.324	251.161	191.777	128.405	8.390

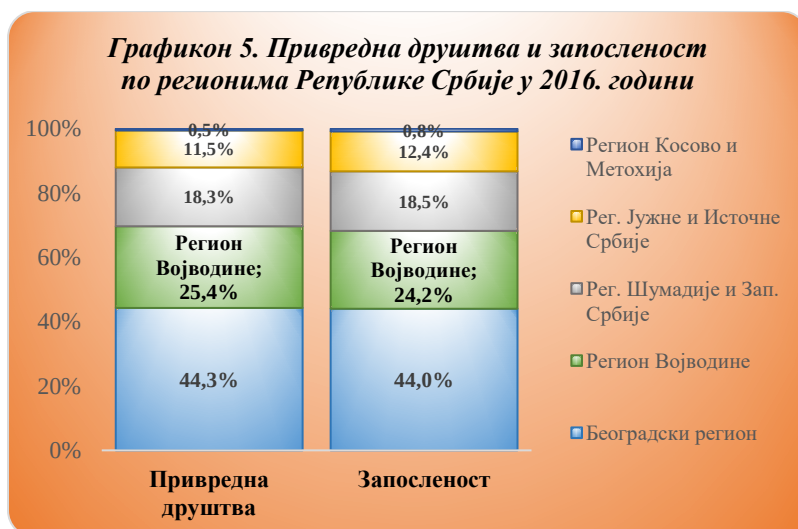

Вишегодишњи период рецесије, праћен драстичним смањењем броја привредних друштава, пре свега привредних друштава у реструктурирању, стечају и ликвидацији, и смањењем броја запослених, заустављен је 2015. године када је започела тенденција опоравка привреде и повећања запослености, како на нивоу Републике Србије, тако и на нивоу Војводине, који је настављен и у 2016. години.

Наиме, у 2016. години на нивоу Републике Србије пословало је 3,0% више привредних друштава у поређењу са претходном годином, односно 5,3% више привредних друштава у односу на 2014. годину. Повећану пословну активност пратио је раст броја запослених, тако да је у 2016. години било запослено укупно 1.036.057 радника, што је за 4,5% више у односу на претходну годину, односно за 6,7% више у односу на 2014. годину када је и започела тенденција раста.

Позитиван тренд у броју привредних друштава и броју запослених у периоду 2013-2016. година уочава се и на нивоу Војводине. Наиме, у односу на претходну годину број активних привредних друштава се повећао за 2,3%, тј. у односу на 2014. годину за 2,5%, док је број запослених у привредним друштвима повећан за 4,4% у 2016. години у односу на 2015. годину, односно за 7,3% у односу на 2014. годину.

²Извор: Агенција за привредне регистре Републике Србије, *Годишњи билтени финансијских извештаја*

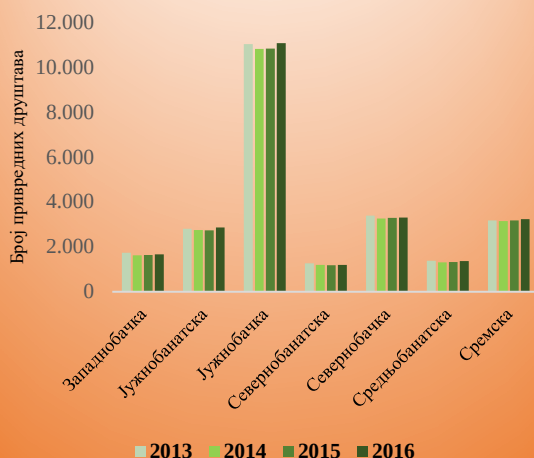
У привреди Републике Србије, Војводина је учествовала са 24.730 или 25,4% укупног броја привредних друштава, односно са 251.161 или 24,2% укупног броја запослених у привредним друштвима у 2016. години. Испред Војводине, по учешћу у структури укупног броја привредних друштава и укупног броја запослених, налази се Београдски регион са скоро 50% учешћа, и када је реч о броју привредних друштава, и када је реч о броју запослених у привредним друштвима у 2016. години.

Табела 3. Преглед броја привредних друштава и броја запослених према областима Војводине, 2013-2016.³

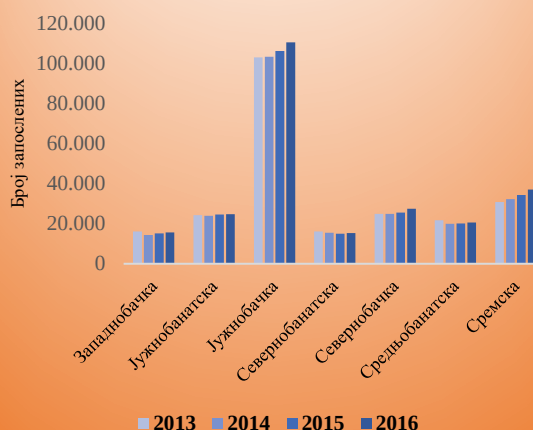
	Година	Регион Војводине УКУПНО	Западнабачка област	Јужнобанатска област	Јужнобачка област	Севернобанатска област	Севернобачка област	Средњобанатска област	Сремска област
Број привредних друштава	2013	24.805	1.732	2.809	11.039	1.261	3.396	1.387	3.181
	2014	24.121	1.622	2.750	10.826	1.196	3.266	1.316	3.145
	2015	24.180	1.637	2.733	10.831	1.184	3.285	1.328	3.182
	2016	24.730	1.671	2.867	11.081	1.201	3.305	1.369	3.236
Број запослених	2013	236.775	16.079	24.274	102.894	16.150	24.898	21.675	30.805
	2014	234.062	14.392	23.983	103.206	15.415	24.886	19.983	32.197
	2015	240.682	15.104	24.591	106.088	14.913	25.512	20.136	34.338
	2016	251.161	15.596	24.768	110.442	15.251	27.500	20.578	37.026

³Извор: Агенција за привредне регистре Републике Србије, *Годишњи билтени финансијских извештаја*

Графикон 6. Кретање броја привредних друштава по областима региона Војводине, 2013-2016.

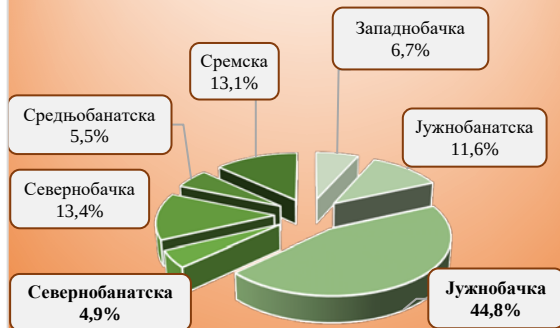

Графикон 7. Кретање броја запослених у привредним друштвима по областима региона Војводине, 2013-2016.

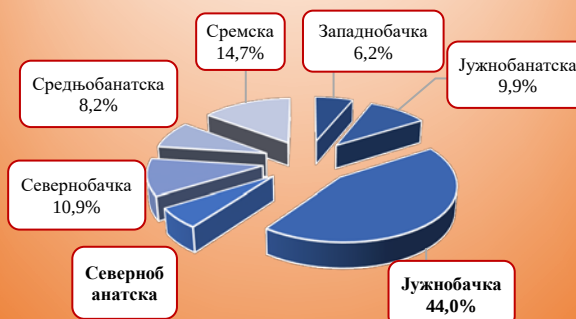

Посматрајући структуру привреде по областима Војводине, уочава се да је највећа концентрација привредне активности у периоду 2013-2016. година изражена у Јужнобачкој области, док најмањи удео у укупној привреди Војводине заузимају привредна друштва и запослени из Севернобанатске области. Из године у годину, расподела привредне активности по областима Војводине готово је непромењена, док је тренд благог пораста, како привредних друштава, тако и запослених у привредним друштвима, забележен у свим областима Војводине у 2016. у односу на претходну годину.

Графикон 8. Привредна друштва по областима Војводине, 2016. година

Графикон 9. Запосленост у привредним друштвима по областима Војводине, 2016. година

У Јужнобачкој области, у 2016. години, пословало је 44,8% укупног броја привредних друштава у Војводини, у којима је било запослено 44,0% укупног броја запослених. Уочљиво је да је готово половина укупне привредне активности Војводине концентрисана у Јужнобачкој области.

Са друге стране, у Севернобанатској области, која бележи најмању концентрацију привредне активности у Војводини, у 2016. години је пословало 4,9% привредних друштава и било

запослено свега 6,1% укупног броја запослених у Војводини. Приметна је изражена диспропорција у концентрацији привредне активности између области на подручју Војводине.

Резултати пословања привредних друштава по регионима Републике Србије

Резултати пословања, које су остварила привредна друштва у 2016. години, како на нивоу Републике Србије, тако и на нивоу Војводине, потврда су побољшаним економским приликама у земљи у протеклом периоду.

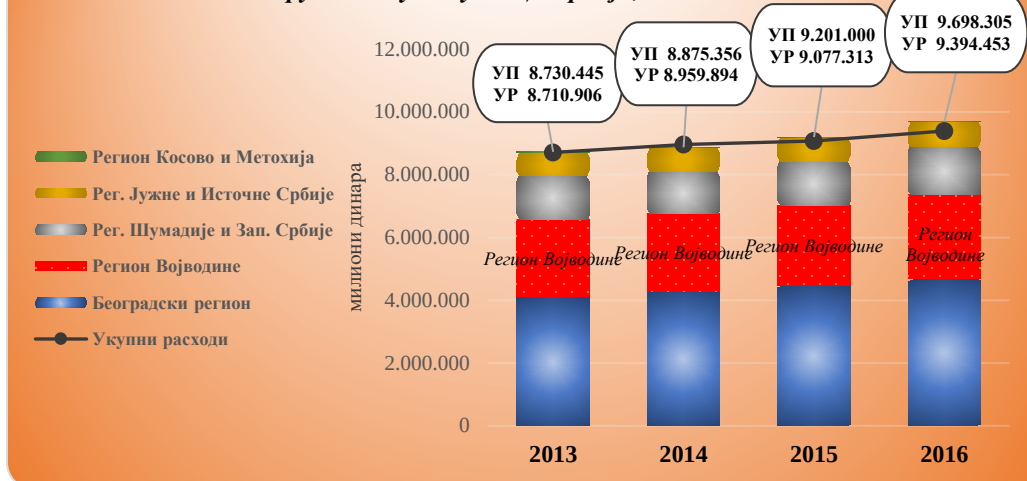
Табела 4. Резултати пословања привредних друштава по регионима Републике Србије, 2013-2016.⁴

*у милионима динара

	Година	Република Србија УКУПНО	Београдски регион	Регион Војводине	Рег. Шумадије и Зап. Србије	Рег. Јужне и Источне Србије	Регион Косово и Метохија
Укупни приходи	2013	8.730.445	4.108.394	2.476.374	1.378.018	748.181	19.478
	2014	8.875.356	4.282.884	2.469.024	1.355.979	754.364	13.105
	2015	9.201.000	4.472.812	2.552.663	1.400.275	760.518	14.732
	2016	9.698.305	4.686.976	2.669.045	1.531.386	797.174	13.724
Укупни расходи	2013	8.710.906	4.099.052	2.444.150	1.394.058	751.822	21.823
	2014	8.959.894	4.324.687	2.472.712	1.364.878	779.875	17.742
	2015	9.077.313	4.363.356	2.488.502	1.434.083	773.219	18.153
	2016	9.394.453	4.507.465	2.592.316	1.487.616	790.425	16.631
Нето добитак	2013	447.505	194.772	163.049	53.623	35.983	78
	2014	407.209	192.934	127.963	56.148	30.126	38
	2015	454.658	237.079	118.502	62.957	36.081	39
	2016	534.411	282.494	138.044	71.418	42.427	28
Број привредних друштава са нето добитком	2013	54.154	22.501	14.179	10.763	6.360	-
	2014	53.090	22.200	14.063	10.420	6.152	-
	2015	55.212	23.467	14.316	10.789	6.365	-
	2016	57.160	24.340	14.730	11.287	6.558	-
Нето губитак	2013	478.429	210.640	147.491	74.511	43.361	2.426
	2014	539.827	259.888	146.379	70.006	58.876	4.676
	2015	387.424	161.369	67.611	102.741	52.240	3.463
	2016	305.108	148.788	75.874	37.264	40.244	2.938
Број привредних друштава са нето губитком	2013	32.728	15.357	8.479	5.319	3.495	-
	2014	28.894	13.929	7.383	4.500	3.032	-
	2015	27.963	13.563	7.069	4.343	2.929	-
	2016	27.194	13.435	6.646	4.147	2.919	-
Нето резултат	2013	-30.924	-15.868	15.558	-20.888	-7.378	-2.348
	2014	-132.618	-66.954	-18.416	-13.858	-28.750	-4.639
	2015	67.234	75.710	50.891	-39.784	-16.159	-3.424
	2016	229.303	133.706	62.170	34.154	2.183	-2.910

⁴Извор: Агенција за привредне регистре Републике Србије, *Годишњи билтени финансијских извештаја*

Графикон 10. Укупни приходи и укупни расходи привредних друштава у Републици Србији, 2013-2016.

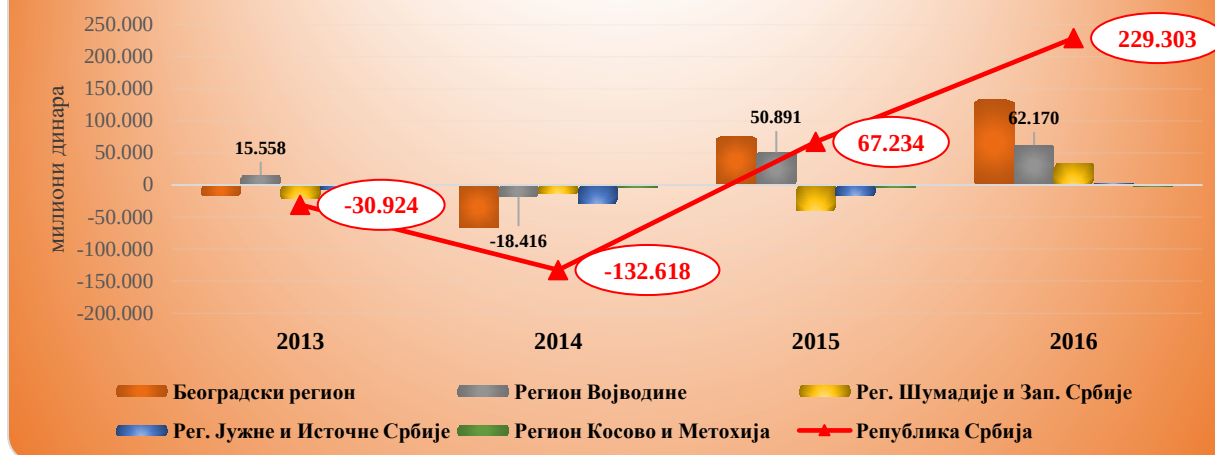

У посматраном периоду уочава се континуиран пораст и укупних прихода и укупних расхода привредних друштава на нивоу Републике Србије. У готово целом посматраном периоду, укупни приходи привредних друштава крећу се на нивоу изнад укупних расхода, осим у 2014. години када су укупни расходи остварени у већем износу од укупних прихода привредних друштава у тој години.

У 2016. години, привредна друштва на нивоу Републике Србије остварила су укупне приходе у висини од 9,7 милијарди динара, што је за 5,4% више у односу на претходну годину, тј. за 11,1% више у односу на 2013. годину. Укупни расходи износили су 9,4 милијарди динара и за 3,5% су порасли у односу на претходну годину, тј. за 7,8% у односу на 2013. годину. Највећи део и укупних прихода и укупних расхода генерисан је из пословних активности привредних друштава, тј. пословних прихода и пословних расхода, који у структури заузимају највеће учешће.

Од укупних прихода привредних друштава у 2016. години, 2,7 милијарде динара или 27,5% остварила су привредна друштва у Војводини, уз готово исто учешће у укупним расходима, тј. 27,6% или 2,6 милијарде динара. Испред Војводине, у структури укупних прихода и укупних расхода привредних друштава налази се Београдски регион у свакој години посматраног периода, који у 2016. генерише чак 48,3% укупних прихода привредних друштава у Републици Србији, односно 47,9% укупних расхода.

Графикон 11. Кретање нето финансијског резултата пословања привредних друштава у РС, 2013-2016.

Оживљавање српске економије започето у претходној години, настављено је нешто интензивнијим темпом током 2016. године, што је уочљиво и у резултатима пословања привредних друштава оствареним на укупном нивоу.

После негативног пословања у 2013., а нарочито 2014. години, са нето губитком од 30,9, односно 132,6 милијарди динара, привредна друштва су током 2015. године прешла у зону профитабилности остварујући нето добитак од 67,2 милијарде динара, да би 2016. годину, збирно гледано, завршила са више од три пута већим нето финансијским резултатом у висини од 229,3 милијарде динара.

Према подацима из Табеле 4., укупан нето добитак привредних друштава у Републици Србији, на крају 2016. године бележи годишњи раст од 17,5%, док је нето губитак смањен за 21,2% у односу на претходну годину. Са нето добитком је пословало укупно 57.160 привредних друштава, што је за 3,5% више у односу на претходну годину, док са нето губитком 27.194 привредних друштава, тј. за 2,7% мање у односу на претходну годину.

Посматрано по регионима Републике Србије, уочава се да је најинтензивнији раст нето финансијског резултата остварен у Београдском региону. На крају 2016. године, он износи 133,7 милијарди динара и већи је за 76,6% у односу на претходну годину. Растућа профитабилност обележила је и пословање привредних друштава у Војводини, која су остварила позитиван нето финансијски резултат по стопи раста од 22,2%, док је у Региону Шумадије и Западне Србије и Региону Јужне и Источне Србије, на крају 2016. године, после прошлогодишњих негативних резултата, коначно исказан позитиван нето финансијски резултат.

Резултати пословања привредних друштава по областима региона Војводине

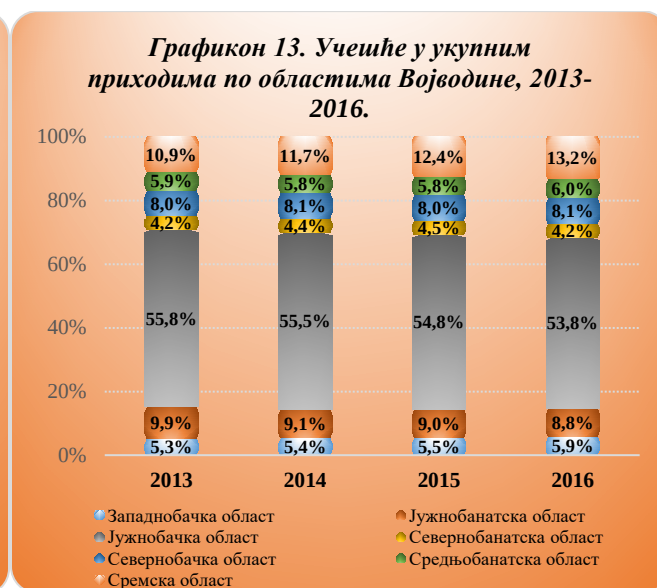
Посматрајући структуру укупних прихода привредних друштава по областима региона Војводине, као и структуру нето финансијског резултата, могу се уочити разлике у доприносу истим, а које су у складу са распоредом броја привредних друштава и запослених по областима.

Табела 5. Резултати пословања привредних друштава према областима Региона Војводине, 2013-2016.⁵

*у милионима динара

	Година	Регион Војводине УКУПНО	Западнобачка област	Јужнобанатска област	Јужнобачка област	Севернобанатска област	Севернобачка област	Средњобанатска област	Сремска област
Укупни приходи	2013	2.476.374	130.306	245.189	1.382.967	103.420	197.179	146.792	270.520
	2014	2.469.024	134.451	225.047	1.371.174	107.647	199.632	143.584	287.489
	2015	2.552.663	141.818	229.922	1.398.465	115.462	203.251	147.857	315.886
	2016	2.669.045	156.566	235.434	1.436.142	111.373	215.519	161.059	352.951
Укупни расходи	2013	2.444.150	132.706	249.592	1.342.692	109.035	195.902	149.689	264.534
	2014	2.472.712	145.604	240.126	1.350.865	114.341	199.101	141.089	281.586
	2015	2.488.502	142.522	229.602	1.342.005	120.598	199.251	145.204	309.318
	2016	2.592.316	152.117	237.866	1.377.850	112.598	209.840	156.557	345.487
Пословни резултат	2013	127.883	6.605	-1.229	103.199	935	4.806	2.680	10.886
	2014	132.325	5.881	133	96.652	2.421	7.847	7.044	12.347
	2015	118.866	7.466	6.506	78.508	1.410	7.403	6.721	10.851
	2016	149.123	9.864	13.721	87.733	2.996	10.346	7.519	16.944
Финансијски резултат	2013	-21.662	-7.766	-4.938	3.841	-2.998	-2.197	-2.784	-4.819
	2014	-72.931	-11.239	-10.197	-32.679	-3.282	-5.355	-3.607	-6.571
	2015	-31.645	-5.540	-6.472	-12.717	-327	-790	-1.982	-3.718
	2016	-43.416	-5.976	-15.396	-12.713	-2.172	-1.762	-1.399	-3.997
Остали резултат	2013	-73.832	-1.728	1.788	-66.282	-3.532	-1.211	-2.817	-50
	2014	-62.799	-5.767	-4.989	-44.106	-5.843	-1.888	-885	679
	2015	-21.957	-2.578	532	-8.585	-6.200	-2.539	-2.052	-535
	2016	-26.920	589	-793	-15.181	-1.659	-2.872	-1.606	-5.398
Нето резултат	2013	15.558	-2.899	-6.076	27.627	-5.747	683	-3.205	5.175
	2014	-18.416	-10.963	-15.820	8.809	-6.948	-241	2.021	4.728
	2015	50.891	-968	-635	47.048	-5.157	3.527	1.796	5.279
	2016	62.170	4.650	-3.106	49.097	-1.968	4.573	3.641	5.282

⁵Извор: Агенција за привредне регистре Републике Србије, *Годишњи билтени финансијских извештаја*

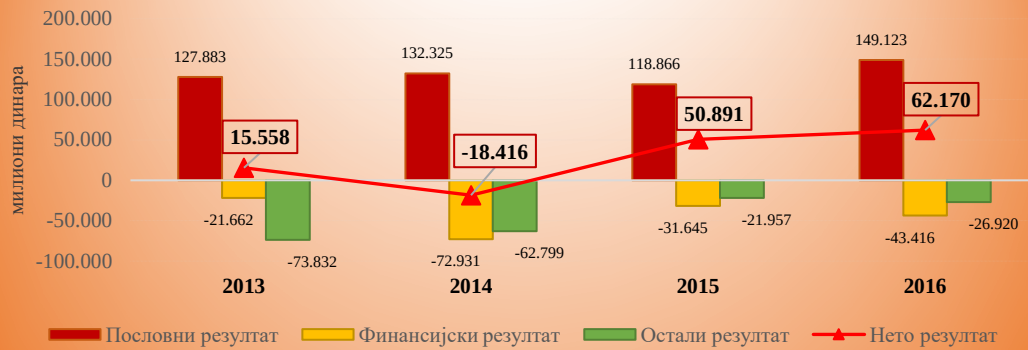

Укупни приходи привредних друштава на нивоу Војводине, након благог смањења у 2014. години, бележе континуирани пораст у претходне две године, углавном услед пораста броја активних привредних друштава у том периоду у Војводини. Наиме, у 2016. години укупни приходи привредних друштава су за 4,6% већи у односу на претходну годину, односно за 8,1% већи у односу на 2014. годину.

Укупни расходи привредних друштава на нивоу Војводине готово да прате тренд кретања укупних прихода и у целом посматраном периоду се крећу на нивоу испод укупних прихода, осим у 2014. години када благо превазилазе ниво укупних прихода. На крају 2016. години укупни расходи су забележили готово исти годишњи раст као и укупни приходи, односно порасли су за 4,1% у односу на претходну годину.

Када посматрамо структуру укупних прихода привредних друштава по областима Војводине (Графикон 13.), уочавамо да привредна друштва која послују у Јужнобаначкој области генеришу највећи део укупних прихода у Војводини у посматраном периоду. Наиме, више од половине, тј. 53,8% укупних прихода привредних друштава у Војводини у 2016. години чине укупни приходи привредних друштава из Јужнобаначке области. Најмањи допринос укупним приходима дају привредна друштва из Севернобанатске области, са 4,2% учешћа у истим у 2016. години.

Графикон 14. Привредна друштва у Војводини - резултати пословања 2013-2016.

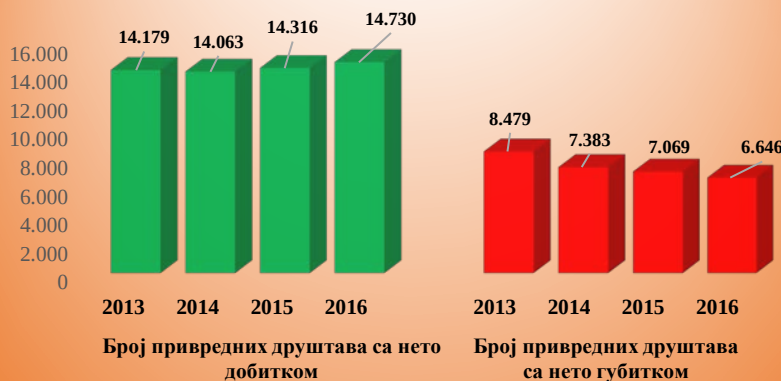

Бољи резултати пословања привредних друштава могу се сагледати посматрајући их изоловано на нивоу Војводине. Наиме, привредна друштва у Војводини су, после негативног пословања у 2014. години, када је забележен губитак од 18,4 милијарде динара, током 2015. године прешла у зону профитабилности, остварујући добитак од 50,9 милијарди динара, да би 2016. годину завршила са још већим нето резултатом у износу од 62,2 милијарде динара, што је за 22,2% више у односу на претходну годину.

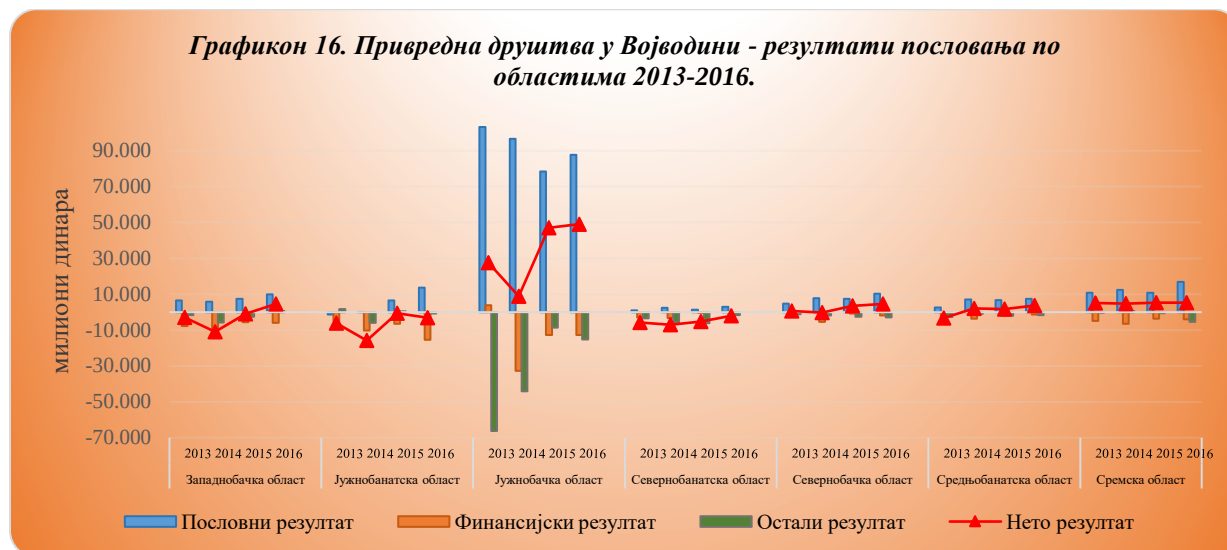
На раст профитабилности привредних друштава у Војводини највећи утицај су имали резултати остварени из њихове пословне активности. Резултат остварен по том основу бележи знатно динамичнији раст него у протеклом периоду, односно раст од 25,5% и износи 149,1 милијарде динара на крају 2016. године.

С друге стране, послујући у условима релативно стабилног девизног тржишта, али уз терет претходне задужености и приличан ниво дуга, привредна друштва у Војводини у делу финансирања бележе губитак од 43,4 милијарде динара, који је за 37,2% већи од прошлогодишњег. Истовремено, из осталих активности привредна друштва у Војводини збирно су исказала губитак на крају 2016. године за 22,6% већи у поређењу са претходном годином, у износу од 26,9 милијарди динара.

Графикон 15. Преглед броја привредних друштава у Војводини према нето финансијском резултату, 2013-2016.

У структури укупног нето финансијског резултата привредних друштава на нивоу Војводине, 2016. годину је са позитивним нето финансијским резултатом завршило 14.730 привредних друштава, што је за 414 привредних друштава више у поређењу са претходном годином. Нето добитак исказан на нивоу свих привредних друштава у Војводини у 2016. години износи 138.044 милиона динара и за 16,5% је већи од прошлогодишњег (Табела 4.). Непрофитабилно је пословало 423 привредних друштава мање у односу на 2015. годину, тј. укупно 6.646 привредних друштава. Дакле, број привредних друштава са нето добитком расте из године у годину у посматраном периоду, док број истих са оствареним нето губитком на крају године бележи тенденцију пада, што је податак који указује на општи опоравак профитабилности привредних друштава у Војводини.

Посматрањем резултата пословања привредних друштава по областима Војводине, уочава се да највећи нето финансијски резултат остварују привредна друштва у Јужнобачкој области, док најмањи привредна друштва у Севернобанатској области. Дате величине сразмерне су броју запослених и броју привредних друштава која послују у датим областима.

Пословна имовина и извори финансирања привредних друштава у Војводини

Анализом стања на крају 2016. године, у односу на претходне године, уочавамо нешто побољшану структуру пословне имовине и извора финансирања привредних друштава како на нивоу целе српске привреде, тако и на нивоу Војводине, али уз даље присутну нарушену финансијску равнотежу која се одражава на задуженост и неликвидност привредних друштава.

Табела 6. Структура пословне имовине привредних друштава у Војводини

*у милионима динара

Опис	Година			
	2013	2014	2015	2016
Уписани а неуплаћени капитал	7.742	9.036	9.832	7.815
Стална имовина	1.598.751	1.690.559	1.710.143	1.771.863
Нематеријална имовина	45.921	46.735	48.093	50.448
Некретнине, постројења и опрема	1.250.872	1.301.763	1.297.909	1.363.174
Биолошка средства	21.554	57.803	54.969	55.986
Дугорочни финансијски пласмани	280.404	275.096	284.948	282.059
Дугорочна потраживања	-	9.162	24.224	20.196

Одложена пореска средства	20.006	17.482	14.170	13.365
Обртна имовина	1.321.707	1.301.597	1.289.434	1.393.188
Залихе	467.046	468.884	472.629	482.993
Потраживања по основу продаје	510.823	498.371	470.960	515.304
Краткорочни финансијски пласмани	123.166	123.732	116.795	121.418
Остала краткорочна потраживања	142.058	122.077	121.160	138.961
Готовински еквиваленти и готовина	78.614	88.533	107.890	134.512
Укупна актива = Пословна имовина	2.948.206	3.018.674	3.023.579	3.186.231

Укупан билансни потенцијал привредних друштава у Војводини, на крају 2016. године, износио је 3,2 милијарде динара, што је 23,5% укупног билансног потенцијала привредних друштава на нивоу целе земље у истој години⁶. Уочава се да су улагања привредних друштава у пословну имовину у Војводини била за 5,4% већа у односу на претходну годину. Иако обртна имовина бележи динамичнији годишњи раст од сталне имовине, 8,0% наспрам 3,6%, инвестициона активност, као и претходних година, већим делом је била усмерена у сталну имовину, са 55,6% учешћа у укупној структури пословне имовине на крају 2016. године.

Дакле, привредна друштва на нивоу Војводине су у 2016. години у сталну имовину инвестирала укупно 1,8 милијарди динара, с тим да је највећи део средстава уложен у некретнине, постројења и опрему, које су исказане у висини од 1,4 милијарде динара или 76,9% сталне имовине, и бележе увећање за 5,0% на годишњем нивоу (Табела 6.). Дугорочни финансијски пласмани су благо смањени у поређењу са претходном годином, по стопи од 1,0%.

С друге стране, за обављање текућих активности привредна друштва у Војводини су у 2016. години ангажовала средства у висини од 1,4 милијарде динара. При томе, у оквиру обртне имовине највише средстава односи се на потраживања по основу продаје, са 37% учешћа, и залихе са 35% учешћа, а та улагања су порасла за 9,4% односно 2,2% у односу на претходну годину. Значајан део односи се и на готовинске еквиваленте и готовину, који износе 134 милијарде динара и већи су за четвртину у поређењу са стањем на крају претходне године (Табела 6.).

Када је реч о изворима финансирања, привредна друштва како у Републици Србији, тако и на нивоу Војводине, су као и годинама уназад, за своје пословање већим делом користила екстерне

⁶Укупан билансни потенцијал привредних друштава на нивоу Републике Србије, на крају 2016. године, износи 13.527.636 милиона динара. – Извор: Агенција за привредне регистре, *Годишњи билтен финансијских извештаја 2016*.

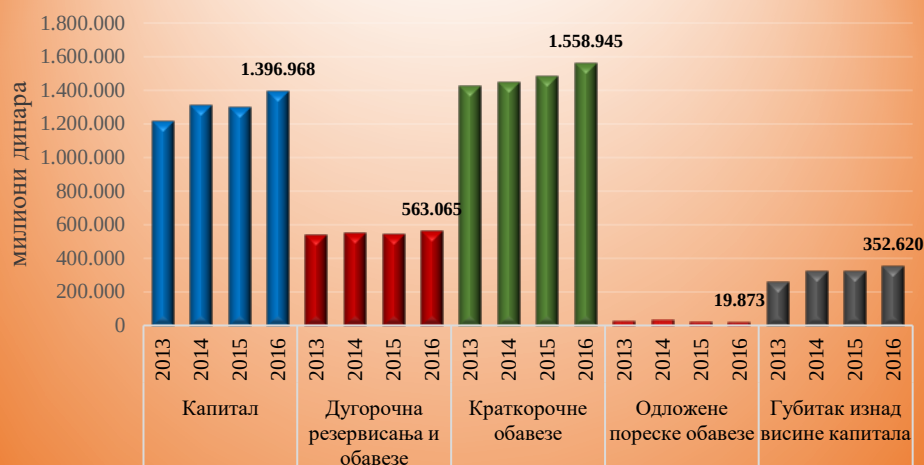
изворе финансирања. Преглед структуре извора финансирања привредних друштава у Војводини, у периоду 2013-2016. година, дат је у наставку.

Табела 7. Структура извора финансирања привредних друштава у Војводини

**у милионима динара*

Опис	Година			
	2013	2014	2015	2016
Капитал	1.214.917	1.312.871	1.297.456	1.396.968
Дугорочна резервисања и обавезе	539.423	547.224	545.862	563.065
Дугорочна резервисања	39.636	33.417	34.859	38.071
Дугорочне обавезе	499.787	513.807	511.003	524.994
Одложене пореске обавезе	27.760	28.686	21.091	19.873
Краткорочне обавезе	1.423.539	1.449.927	1.482.710	1.558.945
Краткорочне финансијске обавезе	462.740	475.478	536.297	554.404
Обавезе из псоловања	727.051	691.872	650.737	671.559
Друге краткорочне обавезе	233.748	282.577	295.676	332.982
Губитак изнад висине капитала	257.433	320.034	323.540	352.620
Укупна пасива	2.948.206	3.018.674	3.023.579	3.186.231

Графикон 18. Структура извора финансирања привредних друштава у Војводини, 2013-2016.

Укупан дуг⁷ привредних друштава са територије Војводине на крају 2016. године износио је 2,1 милијарду динара и за 4,5% је порастао у односу на претходну годину, док је капитал исказан у вредности од 1,4 милијарде динара, за 7,7% већи него у претходној години. Укупан дуг превазилази ниво капитала привредних друштава у целом посматраном периоду.

Међутим, на извесна побољшања у структури извора финансирања указује динамичнији годишњи прираст капитала од раста укупних обавеза, тј. 7,7% наспрам 4,5%, тако да су сопствени извори финансирања⁸ у износу од 1,0 милијарде динара, за 7,2% већи у односу на претходну годину. Последице, позитивне тенденције изражене су и код ратца сопственог капитала⁹, који бележи благо растући тренд са 32,2% у претходној години на 32,8% у 2016. години, као и код

⁷Збирно Дугорочна резервисања и обавезе, Одложене пореске обавезе и Краткорочне обавезе.

⁸Капитал умањен за губитак изнад висине капитала.

⁹Однос укупних обавеза и укупне имовине.

степену укупне задужености¹⁰ привреде у Војводини, који је у истом периоду благо опао са 2,10 на 2,05.

Структура позајмљених извора финансирања привредних друштава на нивоу Војводине, посматрано према рачуности тих извора, указује да су финансијске неравнотеже и даље присутне, уз динамичнији раст краткорочног задуживања у односу на дугорочно. На крају 2016. године, дугорочна резервисања и обавезе привредних друштава у Војводини износила су 563,1 милијарду динара и већа су за 3,2% у односу на претходну годину, док су краткорочне обавезе износиле 1,6 милијарди динара и веће су за 5,1% него на крају претходне године.

Сегмент краткорочног финансирања привредних друштава у Војводини, као и претходних година, највећим делом чине обавезе из пословања, које су на крају 2016. године исказане у висини од 671,6 милијарди динара и бележе годишњи раст по стопи од 3,2%, тако да су привредна друштва терет финансирања текућег пословања, неуредним измиривањем обавеза и даље преносила на добављаче.

Табела 8. Укупни губици привредних друштава у Војводини

**у милионима динара*

Опис	Година			
	2013	2014	2015	2016
Губитак	654.283	720.623	752.329	761.710
Губитак изнад висине капитала	257.433	320.034	323.540	352.620
Број привредних друштава са губитком изнад висине капитала	7.143	6.458	6.403	6.282

Привредна друштва на територији Војводине завршила су 2016. годину са губицима већим за 1,2% у поређењу са претходном годином, у сумарном износу од 761,7 милијарди динара. Бележи се успоренији раст укупних губитака на годишњем нивоу него у претходном периоду.

На крају 2016. године, губитак изнад висине капитала исказало је 6.282 привредних друштава у Војводини, што је мање за 121 привредно друштво у поређењу са претходном годином. Из године у годину, број привредних друштава који бележи губитак изнад висине капитала у Војводини бележи тенденцију пада.

На основу изложене анализе уочава се благо побољшање финансијског положаја привреде у Војводини, мада проблеми из претходних година, које је условљавао неадекватан начин финансирања имовине привредних друштава на нивоу целе земље, нису изостали ни током 2016. године.

Предузетници

***Напомена:**Анализом су обухваћени само предузетници који воде пословне књиге по систему двојног књиговодства и састављају финансијске извештаје које достављају Агенцији за привредне регистре за статистичке и друге потребе.

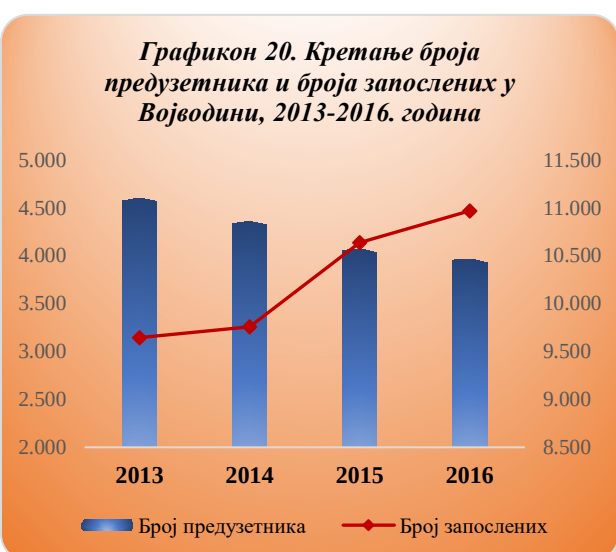
¹⁰Однос укупних обавеза и сопственог капитала.

Број предузетника и број запослених

Према Регистру привредних субјеката Агенције за привредне регистре, током 2016. године у Републици Србији активно је пословало укупно 259.169 предузетника, од којих 17.098 предузетника који воде пословне књиге по систему двојног књиговодства и за које су обрађени достављени подаци за статистичке и друге потребе.

Табела 9. Број предузетника и број запослених према регионима Републике Србије¹¹

	Година	Република Србија УКУПНО	Београдски регион	Регион Војводине	Рег. Шумадије и Зап. Србије	Рег. Јужне и Источне Србије	Регион Косово и Метохија
Број предузетника	2013	19.164	3.318	4.603	5.794	5.417	32
	2014	18.198	3.465	4.358	5.364	4.984	27
	2015	17.286	3.493	4.069	5.089	4.608	27
	2016	17.098	3.652	3.964	4.919	4.535	28
Број запослених	2013	43.682	7.577	9.646	14.092	12.354	13
	2014	43.026	7.518	9.759	13.018	12.719	12
	2015	46.189	8.330	10.639	13.817	13.390	13
	2016	47.906	8.988	10.971	14.603	13.313	31

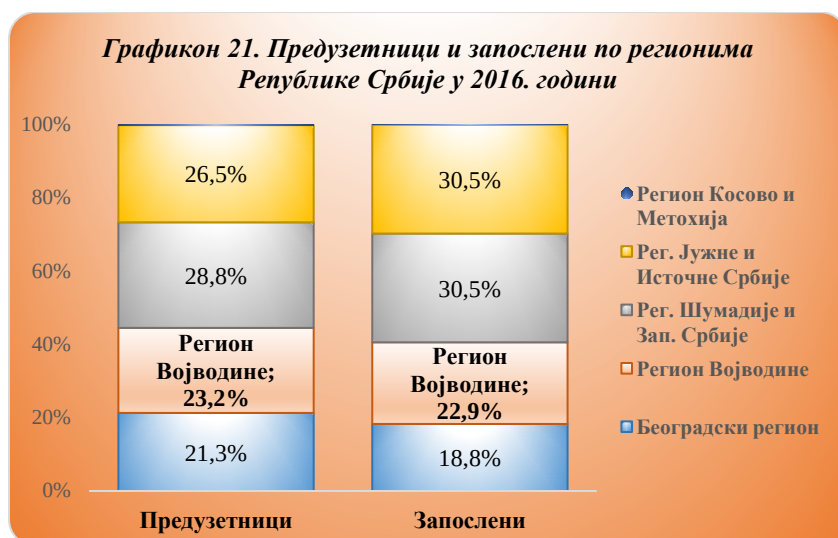

Према подацима АПР-а, укупан број предузетника који воде пословне књиге по систему двојног књиговодства, како на нивоу Републике Србије, тако и на нивоу Војводине, у посматраном периоду бележи константно смањење, док број запослених остварује тенденцију раста.

Наиме, број предузетника у Републици Србији смањено се за 188 или 1,1% у 2016. у односу на претходну годину, док се број запослених повећао за 1.717 или 3,7%. У Војводини, број предузетника се смањено за 105 или 3%, док се број запослених повећао за 332 или 3% у 2016. у односу на претходну годину.

¹¹Извор: Агенција за привредне регистре Републике Србије, *Годишњи билтени финансијских извештаја*

На нивоу Републике Србије, овај сегмент привреде у 2016. години запошљавао је 47.906 запослених, што представља повећање за 3,7% у односу на претходну годину. На нивоу Војводине, запослено је било 10.971 радника, што је за 3,1% више него претходне године.

Када посматрамо регионални распоред предузетника на нивоу Републике Србије, уочавамо да се у овом случају, за разлику од случаја распореда привредних друштава, Београдски регион налази иза региона Војводине. Међутим, испред Војводине се, и по броју предузетника и по броју запослених, налазе Регион Шумадије и Западне Србије и Регион Јужне и Источне Србије.

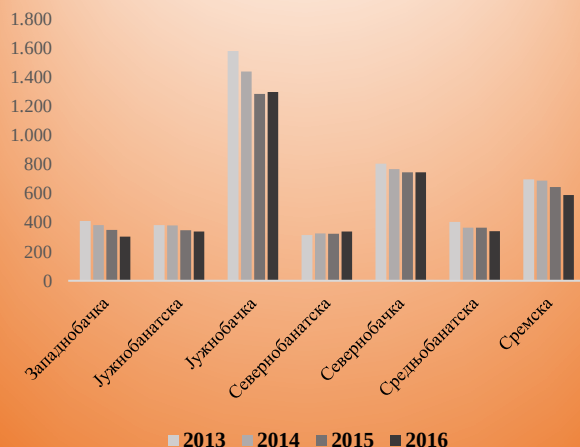
Наиме, у привреди Војводине, од укупног броја предузетника који воде пословне књиге по систему двојног књиговодства, у 2016. години пословало је њих 3.964, што је 23,2% од укупног броја предузетника у Републици Србији, са 10.971 запослених, односно 22,9% укупног броја запослених код предузетника у Републици Србији.

Табела 10. Преглед броја предузетника и броја запослених по областима региона Војводине, 2013-2016.¹²

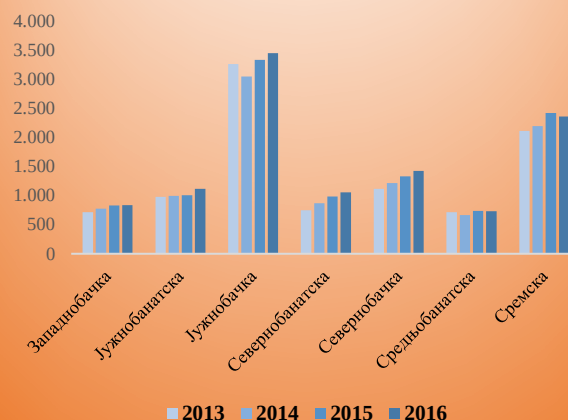
	Година	Регион Војводине УКУПНО	Западнобачка област	Јужнобанатска област	Јужнобачка област	Севернобанатска област	Севернобачка област	Средњобанатска област	Сремска област
Број предузетника	2013	4,603	412	384	1,582	315	806	405	699
	2014	4,358	383	381	1,442	327	770	365	690
	2015	4,069	351	347	1,287	324	748	366	646
	2016	3,964	305	340	1,301	340	747	341	590
Број запослених	2013	9,646	713	979	3,264	745	1,118	713	2,114
	2014	9,759	777	996	3,046	868	1,215	665	2,192
	2015	10,639	831	1,004	3,333	985	1,329	734	2,423
	2016	10,971	835	1,114	3,447	1,055	1,427	732	2,361

¹²Извор: Агенција за привредне регистре Републике Србије, *Годишњи билтени финансијских извештаја*

Графикон 22. Кретање броја предузетника по областима Војводине, 2013-2016. година

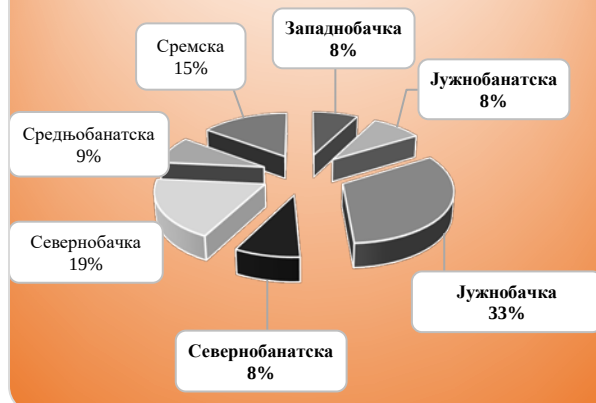
Графикон 23. Кретање броја запослених код предузетника по областима Војводине, 2013-2016. година

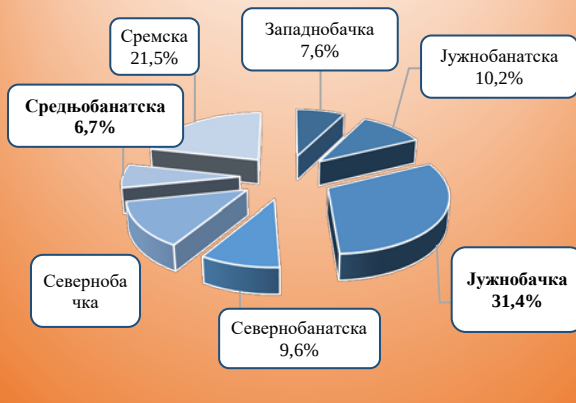
Посматрајући распоред предузетника и запослених по областима Војводине уочавамо да и по броју предузетника и по броју запослених, као и у случају распореда привредних друштава, предњачи Јужнобачка област. Потом следе Севернобачка и Сремска област, док Западнобачка област броји најмање предузетника и запослених у Војводини.

У готово свим областима Војводине примећује се смањење броја предузетника¹³ из године у годину у посматраном периоду, осим у Севернобанатској области где тај број бележи пораст.

Графикон 24. Предузетници по областима региона Војводине, 2016. година

Графикон 25. Запослени код предузетника по областима региона Војводине, 2016. година

У 2016. години у Јужнобачкој области је пословало чак 33% предузетника Војводине, са 31,4% укупног броја запослених. Значајно учешће у укупном броју предузетника у Војводини у 2016. години има и Севернобачка област, са 19% предузетника и 13% запослених, док суобласти са најмањим учешћем у укупном броју предузетника Западнобачка, Јужнобанатска и Севернобанатска

¹³Који воде пословне књиге по систему двојног књиговодства.

област, са по свега 8% учешћа у 2016. години. У укупном броју запослених, најмање учешће заузима Средњобантска област.

Резултати пословања предузетника по регионима Републике Србије

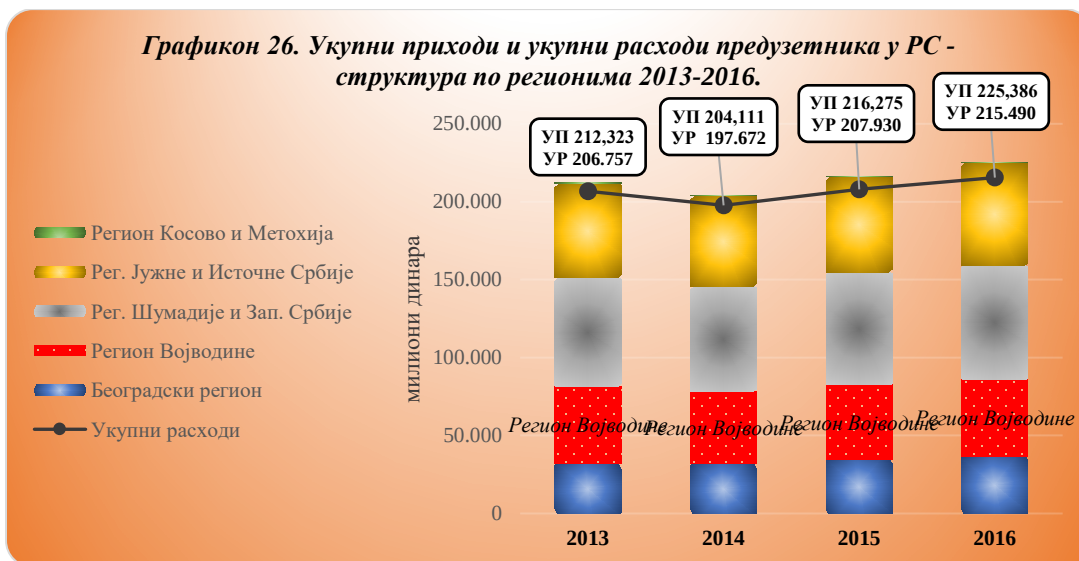
Током 2016. године, укупна пословна активност предузетника такође је повећана. Укупни приходи предузетника порасли су за 4,2% на нивоу Републике Србије, односно за 3,5% на нивоу Војводине.

Табела 11. Резултати пословања предузетника по регионима Републике Србије, 2013-2016.¹⁴

**у милионима динара*

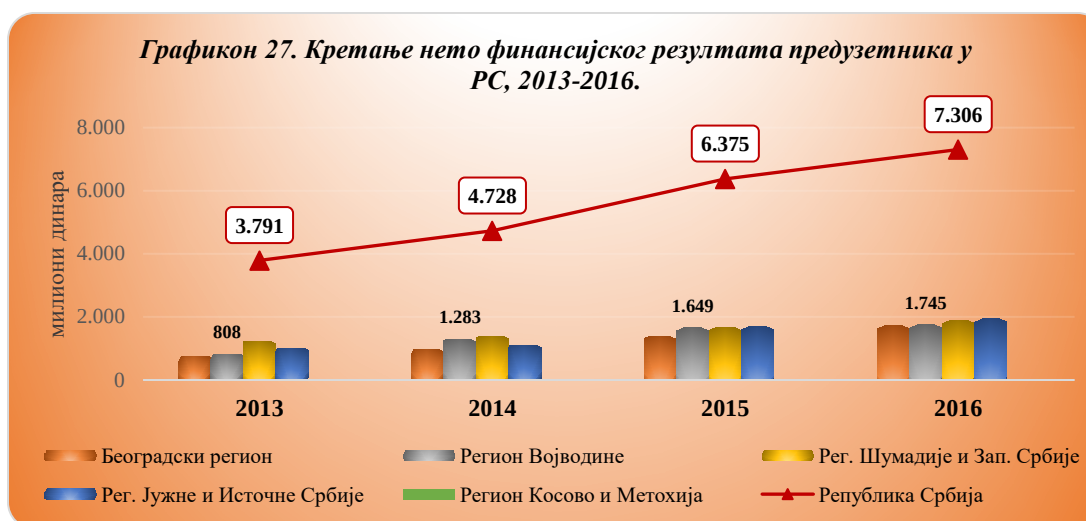
	Година	Република Србија УКУПНО	Београдски регион	Регион Војводине	Рег. Шумадије и Зап. Србије	Рег. Јужне и Источне Србије	Регион Косово и Метохија
Укупни приходи	2013	212.323	32.090	49.631	69.438	60.541	623
	2014	204.111	31.888	46.611	67.082	58.250	280
	2015	216.275	34.835	47.675	72.379	61.263	123
	2016	225.386	36.807	49.367	73.159	65.835	218
Укупни расходи	2013	206.757	30.706	48.387	67.831	59.212	621
	2014	196.672	30.227	44.992	65.361	56.814	278
	2015	207.930	32.596	45.628	70.322	59.262	122
	2016	215.490	34.041	47.031	70.765	63.450	203
Нето добитак	2013	5.249	1.073	1.243	1.582	1.348	3
	2014	6.296	1.341	1.617	1.723	1.612	3
	2015	7.558	1.717	1.952	1.937	1.950	2
	2016	8.445	2.022	2.037	2.179	2.205	2
Број предузетника са нето добитком	2013	14.666	2.442	3.196	4.739	4.270	-
	2014	13.950	2.547	3.097	4.393	3.903	-
	2015	13.843	2.656	3.116	4.295	3.757	-
	2016	13.637	2.721	3.061	4.146	3.688	-
Нето губитак	2013	1.458	331	435	351	340	1
	2014	1.568	388	334	328	517	1
	2015	1.183	346	303	270	264	0
	2016	1.139	303	293	282	260	1
Број предузетника са нето губитком	2013	3.886	757	1.240	908	978	-
	2014	3.673	790	1.105	826	951	-
	2015	2.963	730	833	658	742	-
	2016	2.924	784	785	629	722	-
Нето резултат	2013	3.791	742	808	1.231	1.008	2
	2014	4.728	953	1.283	1.395	1.095	2
	2015	6.375	1.371	1.649	1.667	1.687	1
	2016	7.306	1.719	1.745	1.897	1.944	1

¹⁴Извор: Агенција за привредне регистре Републике Србије, *Годишњи билтени финансијских извештаја*

Од 2014. године, у посматраном периоду уочава се пораст и укупних прихода и укупних расхода предузетника на нивоу Републике Србије. У 2016. години, предузетници на нивоу Републике Србије, који воде књиге по систему двојног књиговодства, остварили су укупне приходе у висини од 225,4 милијарде динара, што је за 4,2% више у односу на претходну годину, тј. за 6,2% више у односу на 2013. годину. Укупни расходи су износили 215,5 милијарди динара у 2016. години, и за 3,6% су порасли у односу на претходну годину, тј. за 4,2% у односу на 2013. годину. Током целог периода, укупни приходи предузетника крећу се на нивоу изнад укупних расхода.

У структури укупних прихода предузетника у Републици Србији у 2016. години доминира Регион Шумадије и Западне Србије, са 32,5% учешћа, док је Војводина у укупним приходима учествовала са 21,9% или 49,4 милијарде динара, уз готово исто учешће у укупним расходима од 21,8% или 47,0 милијарди динара. Распоред укупних прихода предузетника по регионима Републике Србије приближно је исти из године у годину у посматраном периоду.

Посматрано од 2013. године до данас, предузетници на нивоу Републике Србије сваку пословну годину завршавали су у зони профитабилности, односно збирно исказујући позитиван

нето финансијски резултат који бележи континуирани раст из године у годину. На крају 2016. године, предузетници на нивоу Републике Србије исказали су позитиван финансијски резултат у износу од 7,3 милијарде динара, који је за 14,6% је већи од прошлогодишњег, а за чак 92,7% већи у односу на 2013. годину.

При томе, скоро четири петине предузетника, њих 13.637, пословало је са укупним нето добитком износу од 8,4 милијарде динара, већим за 11,7% у односу на претходну годину, док је 2.924 предузетника исказало нето губитак у висини од 1,1 милијарду динара, што је за 3,8% мање у поређењу са претходном годином (Табела 11.).

Посматрано по регионима, нето финансијски резултат предузетника бележи пораст у посматраном периоду на нивоу свих региона Републике Србије индивидуално гледано. При томе, највиши нето финансијски резултат предузетника у 2016. години забележен је на нивоу Региона Јужне и Источне Србије, потом Региона Шумадије и Западне Србије, док се Војводина налази на трећем месту по величини оствареног нето финансијског резултата предузетника у 2016. години.

Резултати пословања предузетника по областима региона Војводине

Посматрајући структуру укупних прихода предузетника по областима Региона Војводине, као и структуру нето финансијског резултата, могу се уочити разлике у степену учешћа појединачних области у периоду од 2013. до 2016. године, а углавном у складу са распоредом броја предузетника и запослених у њима.

Табела 12. Резултати пословања предузетника према областима Региона Војводине, 2013-2016.

*у милионима динара

	Година	Регион Војводине УКУПНО	Западнобачка област	Јужнобачка област	Јужнобачка област	Севернобачка област	Севернобачка област	Средњобачка област	Сремска област
Укупни приходи	2013	49.631	3.221	6.713	13.226	2.983	4.796	.683	15.009
	2014	46.612	3.171	5.221	12.826	3.429	4.636	3.363	13.964
	2015	47.674	3.276	5.241	13.128	3.939	4.841	3.838	13.411
	2016	49.367	3.329	5.877	13.654	4.280	4.953	3.606	13.666
Укупни расходи	2013	48.387	3.145	6.582	12.727	2.919	4.694	3.589	14.731
	2014	44.992	3.059	5.122	12.175	3.265	4.487	3.274	13.610
	2015	45.628	3.138	5.117	12.335	3.714	4.665	3.660	12.999
	2016	47.031	3.193	5.734	12.741	4.029	4.684	3.427	13.223
Пословни резултат	2013	1.145	32	165	484	-30	91	101	302
	2014	1.382	108	47	627	79	121	73	327
	2015	1.766	141	116	793	142	126	154	294
	2016	2.253	136	116	878	237	240	154	493
Финансијски резултат	2013	-0,2	4	-22	-18	8	6	3	18
	2014	-23	3	-24	-30	9	3	8	7
	2015	76	3	-5	11	17	8	22	20
	2016	50	3	2	-11	10	3	17	26

Остали резултат	2013	93	41	-12	33	86	5	-11	-49
	2014	250	2	75	53	76	27	9	7
	2015	205	-6	13	-11	-34	43	3	98
	2016	37	-1	28	46	5	27	8	-76
Нето резултат	2013	808	49	94	358	38	51	61	159
	2014	1.284	91	80	491	141	117	73	290
	2015	1.649	117	102	634	187	127	149	334
	2016	1.745	111	106	664	204	197	123	341

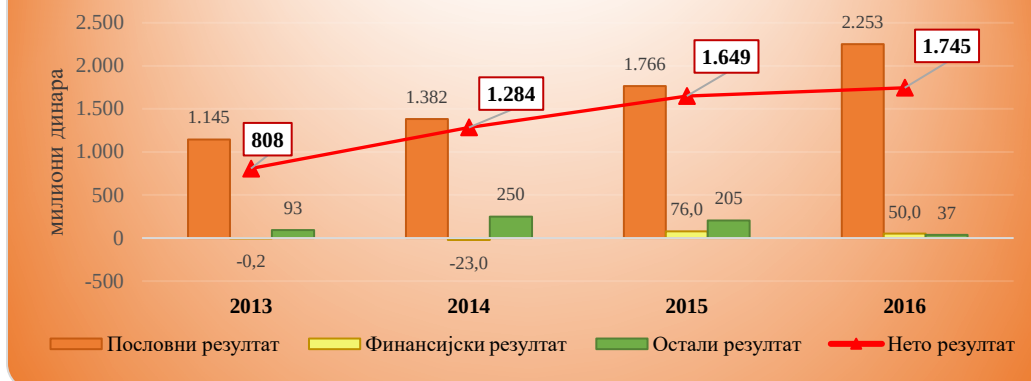

Укупни приходи предузетника на нивоу Војводине, након благог смањења у 2014. години, бележе пораст у претходне две године. У 2016. години износили су 49,4 милијарде динара, и за 3,5% су већи у односу на претходну годину, тј. за 5,9% већи у односу на 2014. годину.

Укупни расходи предузетника на нивоу Војводине бележе готово исти тренд кретања као и укупни приходи, уз кретање на нивоу испод укупних прихода у целом посматраном периоду. У 2016. години, укупни расходи предузетника на нивоу Војводине су забележили пораст од 3,1% у односу на претходну годину, тј. 4,5% у односу на 2014. годину.

Укупни приходи предузетника који послују у Сремској области заузимају највеће учешће у структури укупних прихода предузетника на нивоу Војводине у прве три године посматраног периода, док у 2016. години имају исти проценат учешћа као и приходи предузетника из Јужнобачке области. Они чине готово трећину укупних прихода или 27,7%. Са учешћем од свега 6,7%, Западнобачка област заузима најмањи проценат учешћа у укупним приходима предузетника на нивоу Војводине у 2016. години.

Графикон 30. Предузетници у Војводини - резултати пословања 2013-2016.

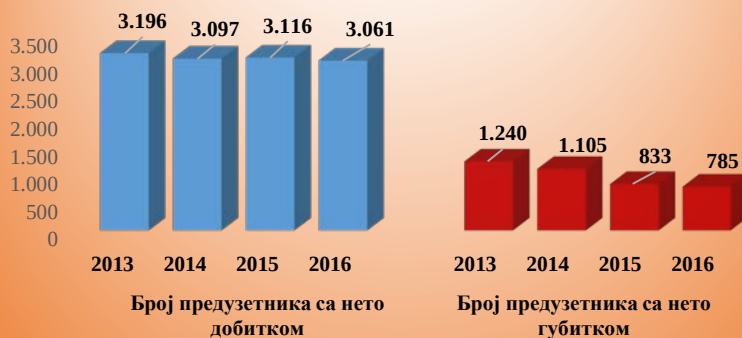

Тренд пословања у зони профитабилности, који је код предузетника присутан већ дужи низ година, задржан је и у 2016. години, како на нивоу Републике Србије, тако и на нивоу Војводине. Предузетници са подручја Војводине, који су имали обавезу достављања извештаја, збирно су на крају 2016. године исказали позитиван нето финансијски резултат у висини од 1,7 милијарде динара, који је за 5,8% већи од прошлогодишњег.

На континуирани пораст профитабилности предузетника у Војводини највећи утицај имали су резултати остварени из њихових пословних активности. Резултат предузетника остварен по овом основу бележи интензиван раст из године у годину. Тако је на крају 2016. године исказан у висини од 2,2 милијарде динара и за 27,6% је већи од прошлогодишњег, односно готово дупло већи од истог исказаног на крају 2013. године.

С друге стране, резултат из финансирања у периоду од 2013. до 2015. године бележи интензиван раст, да би на крају 2016. године остварио извесан пад од 34,2% у односу на претходну годину. Истовремено, резултат из осталих активности, почевши од 2014. године, остварује тенденцију интензивнијег пада, па је тако на крају 2016. године за 81,9% мањи у односу на претходну годину, тј. за 85,2% мањи у односу на 2014. годину.

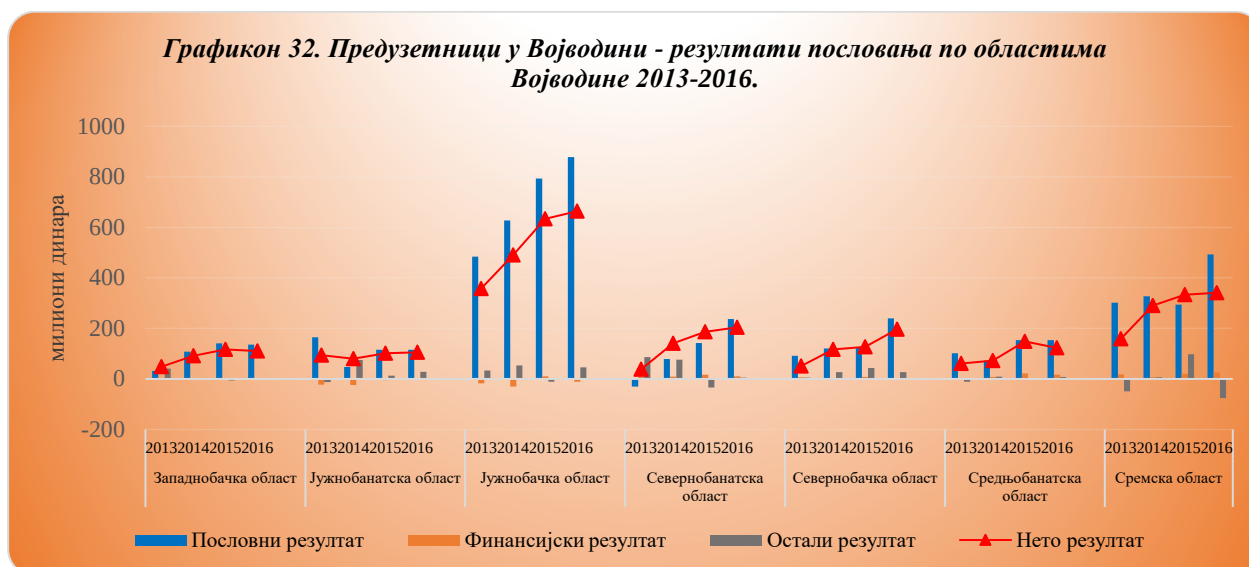
Графикон 31. Преглед броја предузетника у Војводини према нето финансијском резултату, 2013-2016.

У структури укупног нето финансијског резултата свих предузетника на нивоу Војводине, 2016. годину је са позитивним нето финансијским резултатом завршило 3.061 предузетника, што је за 55 предузетника мање у поређењу са претходном годином. Нето добитак предузетника у

Војводини на крају 2016. године износи 2,0 милијарди динара и за 4,4% је већи од прошлогодишњег (Табела 11.). Број предузетника који послује са нето добитком не бележи значајније варијације из године у годину посматраног периода.

С друге стране, број предузетника који пословну годину завршава са нето губитком у Војводини бележи константно смањење у периоду 2013-2016. година. Тако је 2016. годину са нето губитком завршило 785 предузетника, што је за 48 предузетника мање у односу на претходну годину, а за чак 455 предузетника мање у односу на 2013. годину.

На територији Војводине, по својим финансијским перформансама истичу се предузетници из Јужнобачке, те Сремске области. У обе поменуте области забележен је тренд раста нето финансијског резултата, који истовремено достиже и највише износе у поређењу са осталим областима. Наиме, предузетници из Јужнобачке области су на крају 2016. године остварили нето финансијски резултат у износу од 664 милиона динара, који је за 4,7% је већи него у претходној години, а више од шест пута већи од нето финансијског резултата предузетника из Јужнобанатске области на крају 2016. године. Предузетници из Сремске области су 2016. годину завршили са нето финансијским резултатом у висини од 341 милиона динара, што је за 2,1% више него у претходној години.

Предузетници у осталим областима Војводине, осим Западнобачке и Средњобанатске области, такође су остварили позитиван нето финансијски резултат на крају 2016. године, али са нешто мањом стопом раста у посматраном периоду. Јужнобанатска је област са најмањим оствареним нето финансијским резултатом предузетника на крају 2016. године. Потом следе Западнобачка и Средњобанатска област, у којима је забележено и смањење нето финансијског резултата предузетника на крају 2016. године, за 5,1%, односно 17,4%, у поређењу са претходном годином.

Пословна имовина и извори финансирања предузетника у Војводини

У наставку је дат преглед структуре пословне имовине предузетника у Војводини, у периоду од 2013. до 2016. године.

Табела 13. Структура пословне имовине предузетника у Војводини

**у милионима динара*

Опис	Година			
	2013	2014	2015	2016
Уписани а неуплаћени капитал	1	0	0,005	0
Стална имовина	6.541	6.503	6,998	8,304
Нематеријална имовина	26	33	28	31
Некретнине, постројења и опрема	6.422	6.373	6,889	8,184
Биолошка средства	28	21	15	22
Дугорочни финансијски пласмани	65	65	52	52
Дугорочна потраживања	/	11	14	15
Одложена пореска средства	17	18	19	17
Обртна имовина	16.148	14.498	14,869	15,759
Залихе	6.775	6.266	6,487	6,814
Потраживања по основу продаје	6.187	5.138	5,144	5,317
Краткорочни финансијски пласмани	400	458	305	300
Остала краткорочна потраживања	1.222	936	952	1,156
Готовински еквиваленти и готовина	1.564	1.700	1,981	2,172
Укупна актива = Пословна имовина	22.707	21.019	21,887	24,080

Графикон 32. Структура пословне имовине предузетника у Војводини, 2013-2016.

Укупна пословна имовина којом располажу предузетници у Војводини, након благог смањења у 2014. години, од те године до краја 2016. године бележи континуирани раст. На крају 2016. године, пословна имовина којом су располагали предузетници у Војводини износила је 24,1 милијарду динара и за 10% је већа од прошлогодишње, тј. за 14,6% у поређењу са истом на крају 2014. године.

Нешто више од трећине укупне пословне имовине предузетника односи се на сталну имовину, која је увећана за 18,7% у поређењу са претходном годином и износи 8,3 милијарде динара. Сталну имовину, готово у целини, чине улагања у некретнине, постројења и опрему, тј. готово 8,2 милијарде динара или 98,5% сталне имовине.

Обртна имовина, као највећи део укупних средстава предузетника у Војводини, бележи растући тренд у протекле три године, и на крају 2016. године износи 15,8 милијарди динара, што је за 6% више у поређењу са 2015. годином. При томе, залихе и потраживања од продаје бележе

годишњи раст од 5%, односно 3,3%, док су готовински еквиваленти и готовина, у износу од 2,2 милијарде динара, већи за 9,6% у односу на претходну годину.

Када је реч о структури извора финансирања предузетника у Војводини, она не бележи значајније промене у целом посматраном периоду, а предузетници и даље своје пословање највећим делом финансирају из позајмљених извора.

Табела 14. Структура извора финансирања предузетника у Војводини

**у милионима динара*

Опис	Година			
	2013	2014	2015	2016
Капитал	6.143	6.873	7.695	8.441
Дугорочна резервисања и обавезе	1.418	1.225	1.461	1.834
Дугорочна резервисања	85	93	84	114
Дугорочне обавезе	1.333	1.132	1.377	1.720
Одложене пореске обавезе	20	2	3	3
Краткорочне обавезе	16.155	13.786	13.543	14.596
Краткорочне финансијске обавезе	3.744	3.757	3.575	4.004
Обавезе из пословања	10.043	7.418	7.196	7.605
Друге краткорочне обавезе	2.368	2.611	2.772	2.987
Губитак изнад висине капитала	1.029	867	815	794
Укупна пасива	22.707	21.019	21.887	24.080

Графикон 33. Структура извора финансирања предузетника у Војводини, 2013-2016.

Капитал предузетника у Војводини бележи благи, али континуирани пораст из године у годину, да би на крају 2016. године износио 8,4 милијарде динара и остварио годишњу стопу раста од 9,7%. Највећи део укупних обавеза предузетника у Војводини чине краткорочне обавезе, тј. 14,6 милијарди динара или 88,8% укупних обавеза, и то претежно обавезе из пословања и краткорочне финансијске обавезе. Краткорочне обавезе предузетника забележиле су годишњу стопу раста од 7,8%.

Табела 15. Укупни губици предузетника у Војводини

**у милионима динара*

Опис	Година			
	2013	2014	2015	2016
Губитак	1.479	1.281	1.237	1.249
Губитак изнад висине капитала	1.029	867	815	794
Број предузетника са губитком изнад висине капитала	1.331	1.196	971	942

На крају 2016. године, укупни губици предузетника у Војводини благо су повећани, по стопи од 1%, у односу на претходну годину и износе 1,2 милијарде динара. На нивоу свих предузетника, у посматраном периоду, капитал је интензивније растао од губитака. Губитак изнад висине капитала исказало је 942 предузетника у Војводини на крају 2016. године, што је за 29 предузетника мање него на крају претходне године.

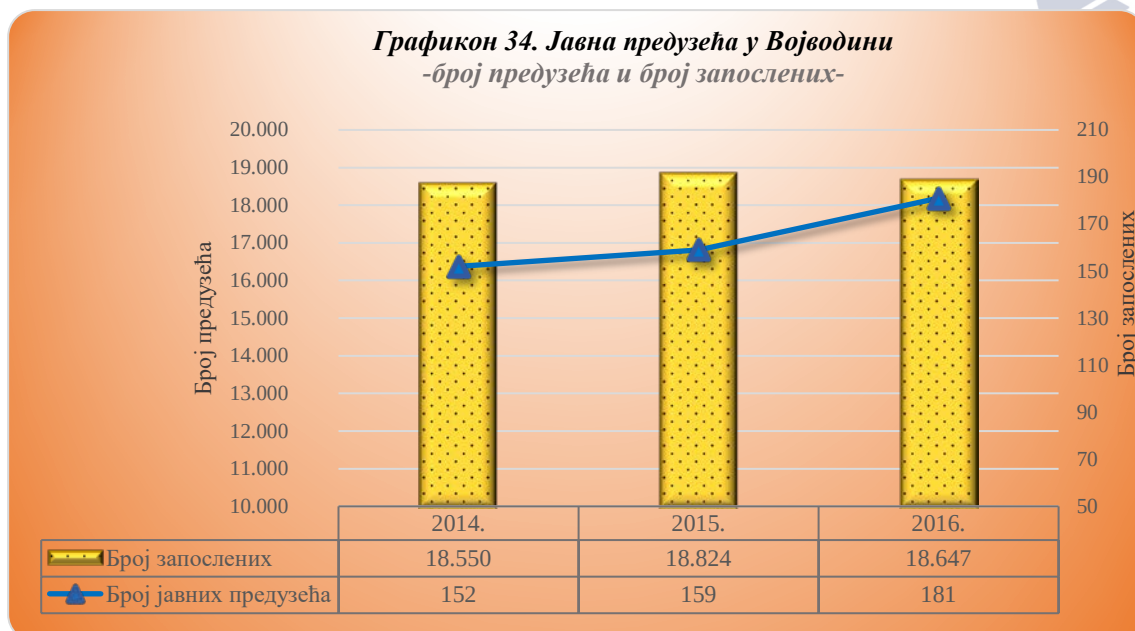
Јавна предузећа

Привредна кретања током 2016. године обележена су и пословањем јавних предузећа, која представљају веома значајан сегмент српске привреде с обзиром да обављају делатности од општег интереса, а њиховим пословањем управља држава.

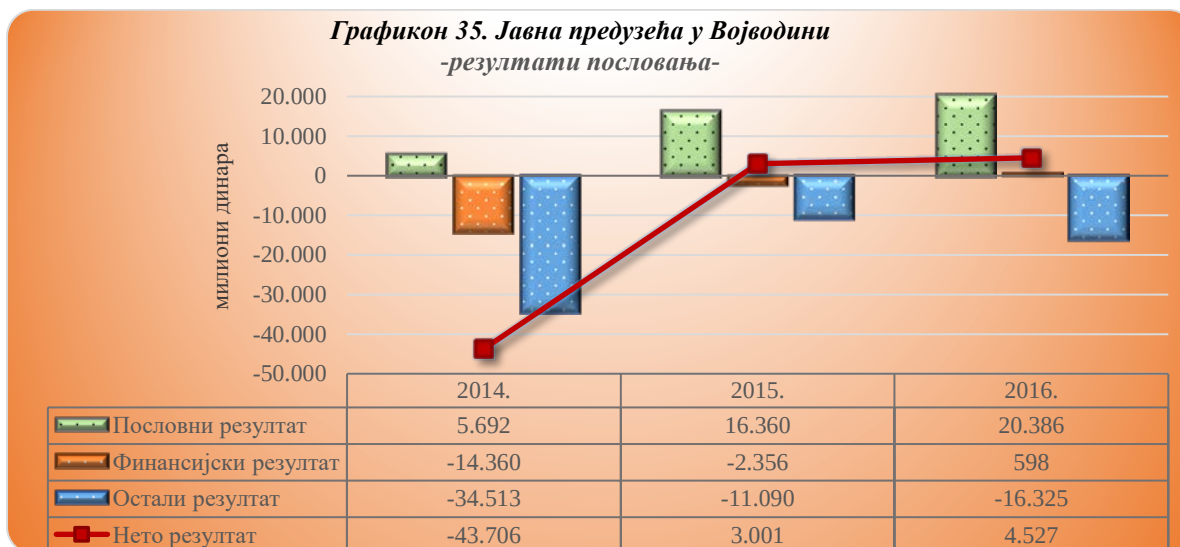
Протекле три године, обележио је реформски процес у којем су перформансе јавних предузећа у потпуности преокренуте.

Закон о јавним предузећима ("Сл. Гласник РС", бр. 15/2016) ступио је на снагу 4. марта 2016. године и донео нова решења у области руковођења и управљања, планирања, извештавања и контроле јавних предузећа.

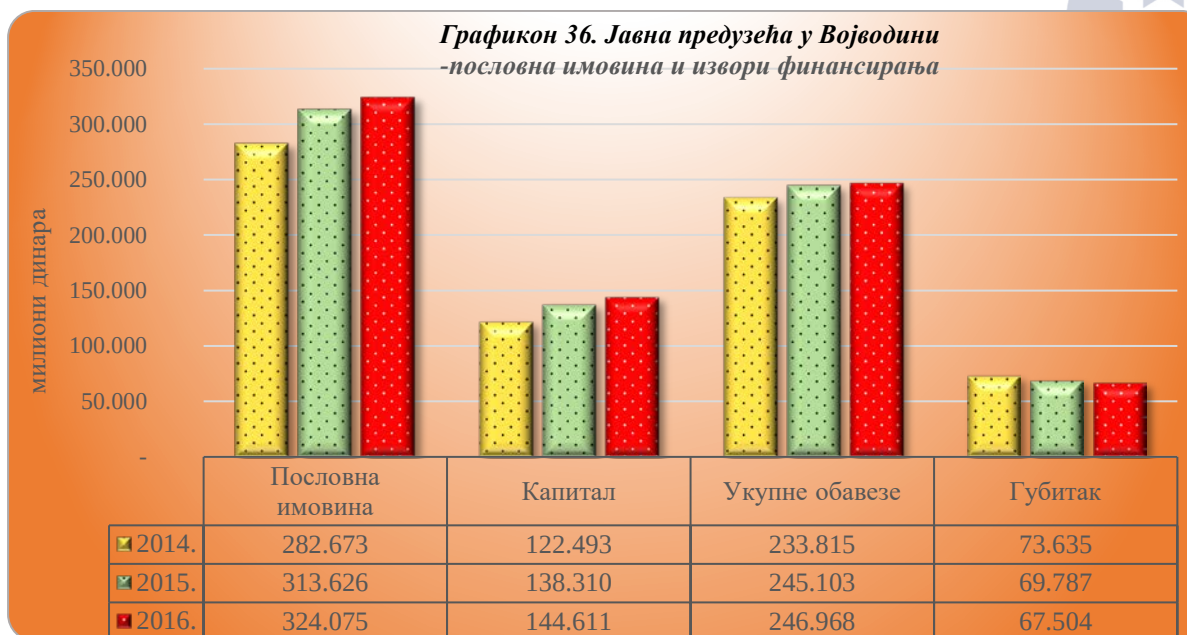
Графикон 34. Јавна предузећа у Војводини
-број предузећа и број запослених-

Према подацима Агенције за привредне регистре, у 2016. години у Републици Србији је било укупно 554 јавних предузећа са 120.000 запослених у њима, док је у АП Војводини пословало 181 јавно предузеће са укупно 18.647 запослених. Примећујемо да је у односу на претходну годину у Војводини повећан број јавних предузећа за 13,8%, а број запослених у њима смањен за само 1%.

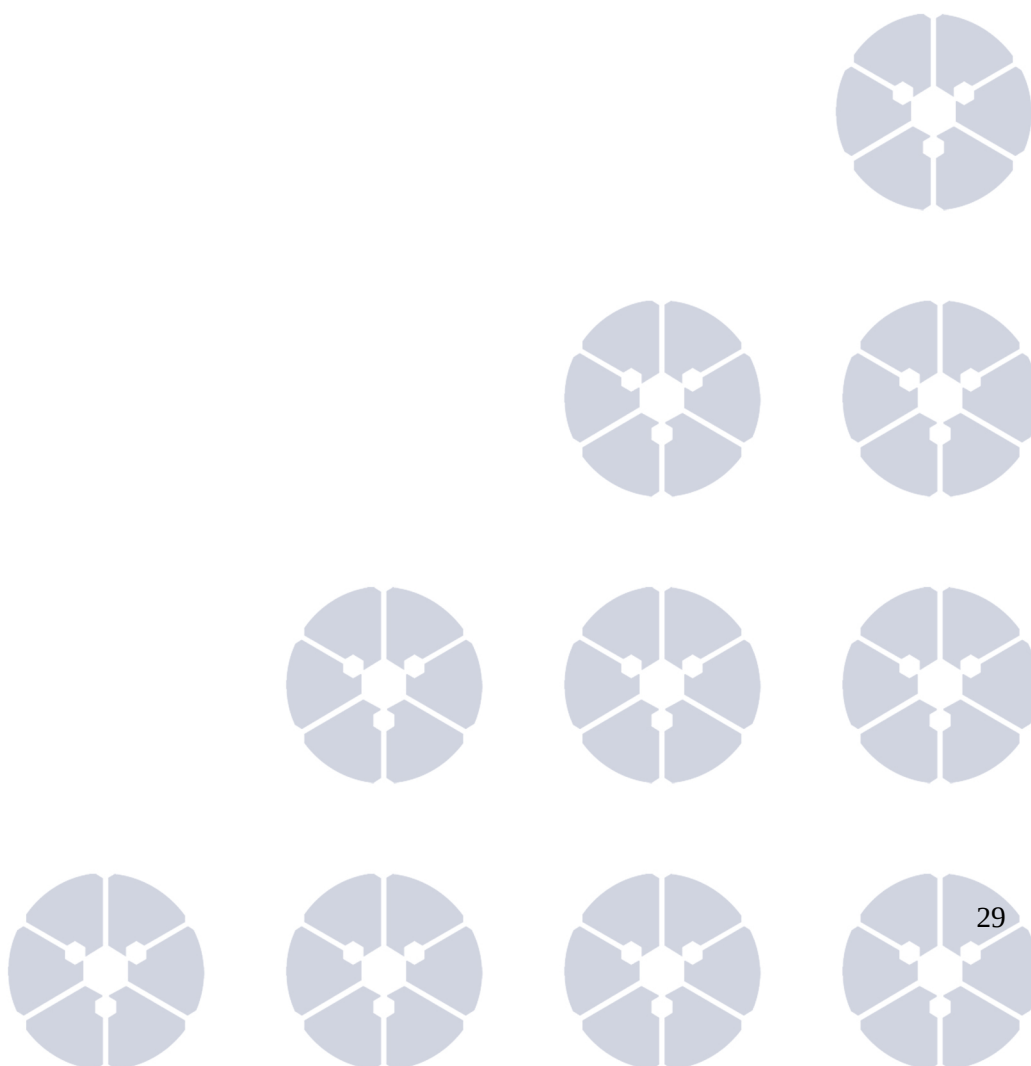
Јавна предузећа у Војводини су, после дугогодишње серије негативних резултата, другу годину заредом пословала профитабилно и према анализи биланса за 2016. годину, јавни сектор Војводине произуховао је добит од 4,5 млрд. динара, што представља позитиван помак за више од 48 млрд. динара у односу на 2014. годину, када је нето резултат пословања јавних предузећа био губитак од 43,7 млрд. динара.

На крају 2016. године, јавна предузећа су располагала са пословном имовином у износу од 324,1 милијарди. динара, која је за 3,3% већа у односу на претходну годину, а за 14,6% у односу на 2014. годину → тренд раста у последње три године.

У укупним изворима финансирања јавних предузећа, капитал учествује са 144,6 милијарди динара, а он је у односу на претходну годину повећан за 4,6%. Међутим, током 2016. године јавна предузећа су се интензивније задуживала, тако да су њихове укупне обавезе, исказане у износу од 246,97 милијарди динара, на годишњем нивоу порасле за 0,8% и бележе мањи раст од обавеза на нивоу целе покрајинске привреде (4,5%).

Укупан губитак који премашује износ капитала, у 2016. години, износи 67,5 милијарди динара и за 3,3% мањи у поређењу са претходном, а за 8,3% у односу на 2014. годину.

Списак табела

Табеле:

Табела 1. Преглед броја привредних друштава, предузетника и јавних предузећа у Републици Србији и Војводини, 2013-2016.	1
Табела 2. Преглед броја привредних друштава и броја запослених према регионима Републике Србије, 2013-2016.....	3
Табела 3. Преглед броја привредних друштава и броја запослених према областима Војводине, 2013-2016.	4
Табела 4. Резултати пословања привредних друштава по регионима Републике Србије, 2013-2016.....	6
Табела 5. Резултати пословања привредних друштава према областима Региона Војводине, 2013-2016.	9
Табела 6. Структура пословне имовине привредних друштава у Војводини.....	12
Табела 7. Структура извора финансирања привредних друштава у Војводини.....	14
Табела 8. Укупни губици привредних друштава у Војводини.....	15
Табела 9. Број предузетника и број запослених према регионима Републике Србије.....	16
Табела 10. Преглед броја предузетника и броја запослених по областима региона Војводине, 2013-2016.	17
Табела 11. Резултати пословања предузетника по регионима Републике Србије, 2013-2016.	19
Табела 12. Резултати пословања предузетника према областима Региона Војводине, 2013-2016.....	21
Табела 13. Структура пословне имовине предузетника у Војводини	25
Табела 14. Структура извора финансирања предузетника у Војводини	26
Табела 15. Укупни губици предузетника у Војводини	27

СТРУЧНА СЛУЖБА ЗА ПРИВРЕДНИ СИСТЕМ И ЕКОНОМСКУ ПОЛИТИКУ

ПРИВРЕДНЕ КОМОРЕ ВОЈВОДИНЕ